НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
(протокол №10 від 29 серпня 2025 р.)
Голова Науково-методичної ради

_____ Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ (ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
спеціальність: І7 Терапія та реабілітація
спеціалізація: Фізична терапія
освітньо-професійна програма: Фізична терапія
статус навчальної дисципліни: обов'язкова
код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 5
мова навчання: українська

Київ – 2025

РОЗРОБНИК(И):

Людмила КРАВЧУК, доцент кафедри терапії та реабілітації, к.фіз.вих., доцент, lkravchuk@uni-sport.edu.ua
Данило КОЛОС, викладач кафедри терапії та реабілітації, dkolos@ uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри, протокол №26 від 27.08.2025 р.)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Ольга ІВАНОВСЬКА

Начальник навчально-методичного відділу _____ Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема: теоретичних знань щодо програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: вивчення загальних положень щодо побудови програми на основі МКФ та постановка SMART-цілей в програмі; оволодіння уміннями і практичними навичками, необхідних для проведення обстежень пацієнта/клієнта, використовуючи відповідний інструментарій, за системою МКФ (структура/функція тіла; активність/участь; фактори зовнішнього середовища/соціальна адаптація), трактування та аналіз взаємозв'язків отриманих даних з метою визначення системи ураження та постановки реабілітаційного діагнозу. Ознайомлення з поняттям «заняттєвий аналіз» та його практичним застосуванням у роботі ерготерапевта.

Обсяг дисципліни – 7 кредитів ЄКТС. Основні теми: «Місце Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) в системі реабілітації». «Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників». «Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань», «Медична та соціальна моделі в реабілітації». «Заняття, заняттєва активність, заняттєвий аналіз, заняттєвий профіль». «Взаємодія особи середовища та заняття». «Заняття як терапія та як кінцевий результат». «Види занять».

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competencies defined by the educational and professional program, in particular: theoretical knowledge on programming rehabilitation interventions for various pathologies: studying general provisions on building a program based on the ICF and setting SMART goals in the program; mastering the skills and practical abilities necessary for conducting patient/client examinations using appropriate tools, according to the ICF system (body structure/function; activity/participation; environmental factors/social adaptation), interpreting and analyzing the relationships of the obtained data in order to determine the lesion system and establish a rehabilitation diagnosis. Familiarization with the concept of "occupational analysis" and its practical application in the work of an occupational therapist.

The scope of the discipline is 7 ECTS credits. Main topics: "The place of the International Classification of Functioning (ICF) in the rehabilitation system." "Research on the role of the ICF in the training of specialists. International Classification of Functioning (ICF): concepts of activity, participation, functions, structures, contextual factors". "Sequence of actions of a physical therapist when programming physiotherapeutic interventions. Assessment of the effectiveness of rehabilitation interventions", "Medical and social models in rehabilitation". "Education, occupational activity, occupational analysis, occupational profile". "Interaction of person, environment and occupation". "Education as therapy and as an end result". "Types of occupations".

The final assessment is formed taking into account the results of current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема: теоретичних знань щодо програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: вивчення загальних положень щодо побудови програми на основі МКФ та постановка SMART-цілей в програмі; оволодіння уміннями і практичними навичками, необхідних для проведення обстежень пацієнта/клієнта, використовуючи відповідний інструментарій, за системою МКФ (структура/функція тіла; активність/участь; фактори зовнішнього середовища/соціальна адаптація), трактування та аналіз взаємозв'язків отриманих даних з метою визначення системи ураження та постановки реабілітаційного діагнозу. Ознайомлення з поняттям «заняттєвий аналіз» та його практичним застосуванням у роботі ерготерапевта.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація Фізична терапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 02	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 03	Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 06	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 07	Здатність до міжособистісної взаємодії
Фахові компетентності спеціальності	
СК 02	Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов’язані з практикою фізичної терапії
СК 07	Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров’я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України

Обсяг навчальної дисципліни – 7 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	24	0	56	0	130	210

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях, уміннях та навичках, сформованих у процесі опанування базових навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни.
Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія.	12	2	2	8
Тема 2. Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників.	12	2	2	8
Тема 3. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта	14	2	2	10
Тема 4. Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабіліцітаційного потенціалу	12	2	2	8
Тема 5. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	16	2	4	10
Тема 6. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	14	2	4	8
Тема 7. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації Планування вихідної документації відповідно до сучасних стандартів реабілітаційної практики та цифрової звітності в Україні.	12	2	6	4

Тема 8. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта.	12	2	2	8
Тема 9. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності.	12	2	4	6
Тема 10. Оцінка в ерготерапії Оцінка в ерготерапії та фізичній терапії в межах медичної документації	14	2	4	8
Тема 11. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії	12	2	2	8
Тема 12. Терапія кисті.	12	2	4	6
Тема 13. Ерготерапія при когнітивних порушеннях.	8		2	6
Тема 14. Ерготерапія при ампутації та протезуванні.	10		4	6
Тема 15. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	8		4	4
Тема 16. Ерготерапія при спинальній та ЧМ травмі.	8		4	4
Тема 17. Ерготерапія в педіатрії.	8		4	4
Тема 18. Структурований план документації для практики ерготерапевта та фізичного терапевта в системі Хелсі (eHealth)	14			14
Всього годин:	**210**	**24**	**56**	**130**

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. **Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія.** Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення.

Тема 2. **Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників.** Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.

Тема 3. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта. Цілі МКФ. Взаємодія концепцій МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації

Тема 4. Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття реабіліцітаційного потенціалу. Поняття мультидисциплінарної бригади.

Тема 5. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт - лікар - фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).

Тема 6. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом. Принципи доступності та циклічності в діяльності ФТ. Принципи етапності, систематичності в діяльності ФТ.

Тема 7. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.. Планування вихідної документації відповідно до сучасних стандартів реабілітаційної практики та цифрової звітності в Україні. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.

Тема 8. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта. Введення в ерготерапію. Поняття «ерготерапія». Огляд історії ерготерапії, розвиток професії в Україні. Основні патології, з якими працюють ерготерапевти. Професійні стандарти, нормативно-правові засади діяльності ерготерапевта в Україні. Загальні принципи професійної етики та поведінки згідно з міжнародними та українськими вимогами.

Тема 9. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності. Порівняння активностей повсякденного життя та інструментальних активностей повсякденного життя. Алгоритм проведення заняттєвого аналізу та створення заняттєвого профілю. Ерготерапевтичний процес. Роль ерготерапевта. Цілі ерготерапевтичних втручань. Поняття «Заняттєва активність». Аналіз активності.

Тема 10. Оцінка в ерготерапії. Оцінка в ерготерапії та фізичній терапії в межах медичної документації. Методи оцінки пацієнтів. Ознайомлення зі шкалами та інструментами, що використовуються в ерготерапії. Практичне застосування шкал. Вибір та застосування відповідних інструментів для оцінки різних функціональних обмежень. Інтерпретація результатів оцінки. Розробка рекомендацій на основі результатів оцінки, встановлення цілей терапії.

Тема 11. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії. Аналіз середовища. Визначення бар'єрів у середовищі, які впливають на функціонування пацієнта. Підбір адаптивних пристроїв. Алгоритм вибору та налаштування адаптивних приладів для конкретних потреб. Модифікація

середовища. Практичні аспекти адаптації житлового та робочого середовища для покращення функціональної незалежності.

Тема 12. Терапія кисті. Техніки та вправи для відновлення функцій кисті, сили та координації хвату. Основи анатомії кисті та її функціональних можливостей. Методики відновлення функції кисті. Види хватів.

Тема 13. Ерготерапія при когнітивних порушеннях. Когнітивні функції, оцінка когнітивних функцій. Визначення рівня когнітивних порушень та їх вплив на діяльність пацієнта. Методи роботи з когнітивними порушеннями. Практичні техніки для покращення когнітивних функцій. Підбір методик для реабілітації пацієнтів з когнітивними порушеннями.

Тема 14. Ерготерапія при ампутації та протезуванні. Визначення та класифікація ортезів. Огляд видів ортезів для різних частин тіла. Основні принципи ортезування, що враховують анатомічні та фізіологічні особливості пацієнта. Огляд клінічних показань до використання ортезів, а також протипоказання. Алгоритм підбору ортезу відповідно до індивідуальних потреб пацієнта. Ампутація. Рівні ампутації. Програми відновлення функцій після ампутації. Підготовка до протезування. Оцінка пацієнта перед протезуванням, вибір протеза та адаптація до нього. Навчання користуванню протезом.

Тема 15. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях. Роль ерготерапії в процесі відновлення пацієнтів з неврологічними захворюваннями. Оцінка функціонального стану пацієнта з неврологічними розладами, визначення ключових проблем та обмежень та побудова індивідуального плану ребалітації. Використання ерготерапевтичних методик для відновлення функціональних можливостей пацієнта, розвиток моторики, координації та когнітивних функцій. Застосування адаптивних пристроїв та модифікація середовища для полегшення щоденної активності пацієнтів.

Тема 16. Ерготерапія при спинальній та ЧМ травмі. Огляд наслідків СМТ та ЧМТ, вплив на моторні та когнітивні функції, оцінка ступеня ураження та розробка реабілітаційних програм. Техніки та методи відновлення функцій, робота над розвитком самостійності у повсякденному житті. Підготовка пацієнта до повернення в суспільство, адаптація середовища для безпечного та комфортного життя.

Тема 17. Ерготерапія в педіатрії. Особливості педіатричної ерготерапії. Основи розвитку дітей та їх функціональних можливостей у різних вікових групах. Методи оцінки моторних, когнітивних та соціальних навичок дитини. Побудова індивідуального плану реабілітації в залежності від діагнозу та індивідуальних потреб. Роль гри як терапевтичного засобу в ерготерапії. Використання гри для розвитку навичок самостійності, моторики та соціальної взаємодії. Цілі гри. Стратегічне планування ігрових занять для досягнення терапевтичних цілей, розвиток творчості, уяви та соціальних навичок у дитини. Важливість залучення батьків до терапевтичного процесу.

Тема 18. Структурований план документації для практики ерготерапевта та фізичного терапевта в системі Хелсі (eHealth). Початкові етапи документації (до початку втручання). Теоретичне ознайомлення, первинна

оцінка функціонування пацієнта (запис у медкарті та eHealth). МКФ-профілювання та формулювання фізіотерапевтичного діагнозу та функціонального дефіциту. Щоденна фіксація втручань та формування епікризу (в електронній картці пацієнта / форма 027/о), оцінка втручань.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма
Тема 1. Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія.	1. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення	2
Тема 2. Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників.	2. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.	2
Тема 3. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта	3. Місце Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) в системі реабілітації. Структура та компоненти МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання.	2
Тема 4. Мультидис-циплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу	4. Мультидисциплінарна бригада, приниципи побудови програми ФТ -втручань	2
Тема 5. Програмування реабі-літаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	5. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми	4
	6. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	2

Тема 6. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	7. Принципи профілактики в ФРМ.	2
	8. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом	4
Тема 7. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації. Планування вихідної документації відповідно до сучасних стандартів реабілітаційної практики та цифрової звітності в Україні.	9. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань.	2
	10. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань.	2
	11. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації. 12. Планування вихідної документації відповідно до сучасних стандартів реабілітаційної практики та цифрової звітності в Україні.	6
Тема 8. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта.	13. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта.	2
Тема 9. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності.	14. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності.	4
	15. Ерготерапевтичний процес. Активності повсякденного життя, інструментальні активності повсякденного життя. Алгоритм проведення заняттєвого аналізу та створення заняттєвого профілю.	2
Тема 10. Оцінка в ерготерапії	16. Оцінка в ерготерапії. Шкали та інструменти.	2
	17. Спостереження та інтерв'ю в роботі ерготерапевта.	2

Тема 11. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії	18. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії.	2
Тема 12. Терапія кисті.	19. Терапія кисті. Відновлення функцій. Види хватів.	2
	20. Терапія кисті. Специфічні ерготерапевтичні вправи при порушеннях різних видів хватів.	2
Тема 13. Ерготерапія при когнітивних порушеннях.	21. Ерготерапія при когнітивних порушеннях.	2
Тема 14. Ерготерапія при ампутації та протезуванні.	22. Ерготерапія при ампутації та протезуванні.	2
	23. Ортезування в ерготерапії. Основні принципи ортезування, підбір ортезів.	2
Тема 15. Ерготерапія при неврологічних	24. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	2
	25. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	2
Тема 16. Ерготерапія при спинальній та ЧМ травмі.	26. Ерготерапія при спинальній травмі.	2
	27. Ерготерапія при черепно-мозковій травмі.	2
Тема 17. Ерготерапія в педіатрії.	28. Ерготерапія в педіатрії. Підходи та методи роботи з дітьми. Цілі гри з дитиною у роботі ерготерапевта.	2
	29. Ерготерапія в педіатрії. Роль сенсорної інтеграції в процесі терапії.	2
	Всього годин:	**56**

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин
Тема 1. Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія.	Всесвітня конфедерація фізичної терапії – історія виникнення. Пройти онлайн-курс «Вступ до реабілітації» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/uk/int	8

	roduction-to-rehabilitation-course-course-uk/	
Тема 2. Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників.	Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ. Пройти онлайн-курс «Освітні та клінічні ресурси МКФ» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/uk/icf-educational-and-clinical-resources-course-uk/	8
Тема 3. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта	Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт - лікар - фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі). Пройти онлайн-курс «МКФ. Застосування у клінічній практиці» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/uk/icf-and-application-in-clinical-practice-course-course-uk/	10
Тема 4. Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу	Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт - лікар - фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник).	8
Тема 5. Програмування реабі-літаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при	Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка	10

плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт - лікар - фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).	
Тема 6. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом. Принципи доступності та циклічності в діяльності ФТ та ЕТ. Принципи етапності, систематичності в діяльності ФТ та ЕТ.	8
Тема 7. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації. Планування вихідної документації відповідно до сучасних стандартів реабілітаційної практики та цифрової звітності в Україні	Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.	4
Тема 8. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта.	Введення в ерготерапію. Поняття «ерготерапія». Огляд історії ерготерапії, розвиток професії в Україні. Основні патології, з якими працюють ерготерапевти. Професійні стандарти, нормативно-правові засади діяльності ерготерапевта в Україні. Загальні принципи професійної етики та поведінки згідно з міжнародними та українськими вимогами.	8
Тема 9. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності.	Ерготерапевтичний процес. Роль ерготерапевта. Цілі ерготерапевтичних втручань. Поняття «Заняттєва активність». Аналіз активності. Порівняння активностей	6

	повсякденного життя та інструментальних активностей повсякденного життя. Алгоритм проведення заняттєвого аналізу та створення заняттєвого профілю.	
Тема 10. Оцінка в ерготерапії. Оцінка в ерготерапії та фізичній терапії в межах медичної документації	Методи оцінки пацієнтів. Ознайомлення зі шкалами та інструментами, що використовуються в ерготерапії. Практичне застосування шкал. Вибір та застосування відповідних інструментів для оцінки різних функціональних обмежень. Інтерпретація результатів оцінки. Розробка рекомендацій на основі результатів оцінки, встановлення цілей терапії. Пройти онлайн-курс «Індекс Бартел для активності повсякденного життя» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/uk/the-barthel-index-for-activities-of-daily-living-course-course-uk/	8
Тема 11. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії	Аналіз середовища. Визначення бар'єрів у середовищі, які впливають на функціонування пацієнта. Підбір адаптивних пристроїв. Алгоритм вибору та налаштування адаптивних приладів для конкретних потреб. Модифікація середовища. Практичні аспекти адаптації житлового та робочого середовища для покращення функціональної незалежності. Пройти онлайн-курс « Ознайомлення з допоміжними технологіями» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/uk/introduction-to-assistive-technologies-course-course-uk/	8
Тема 12. Терапія кисті.	Основи анатомії кисті та її функціональних можливостей. Методики відновлення функції кисті. Види хватів. Техніки та вправи для відновлення функцій кисті, сили та	6

	координації хвату. Пройти онлайн-курс «Exploring Hand Anatomy» Physiophedia Plus. Посилання на курс: https://members.physio-pedia.com/exploring-hand-anatomy-course/	
Тема 13. Ерготерапія при когнітивних порушеннях.	Когнітивні функції, оцінка когнітивних функцій. Визначення рівня когнітивних порушень та їх вплив на діяльність пацієнта. Методи роботи з когнітивними порушеннями. Практичні техніки для покращення когнітивних функцій. Підбір методик для реабілітації пацієнтів з когнітивними порушеннями.	6
Тема 14. Ерготерапія при ампутації та протезуванні.	Ампутація. Рівні ампутації. Програми відновлення функцій після ампутації. Підготовка до протезування. Оцінка пацієнта перед протезуванням, вибір протеза та адаптація до нього. Навчання користуванню протезом. Визначення та класифікація ортезів. Огляд видів ортезів для різних частин тіла. Основні принципи ортезування, що враховують анатомічні та фізіологічні особливості пацієнта.Огляд клінічних показань до використання ортезів, а також протипоказання. Алгоритм підбору ортезу відповідно до індивідуальних потреб пацієнта.	6
Тема 15. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	Роль ерготерапії в процессі відновлення пацієнтів з неврологічними захворюваннями. Оцінка функціонального стану пацієнта з неврологічними розладами, визначення ключових проблем та обмежень та побудова індивідуального плану ребалітації. Використання ерготерапевтичних методик для відновлення функціональних можливостей пацієнта, розвиток моторики, координації та когнітивних функцій.	4

	Застосування адаптивних пристроїв та модифікація середовища для полегшення щоденної активності пацієнтів.	
Тема 16. Ерготерапія при спинальній та ЧМ травмі.	Огляд наслідків СМТ та ЧМТ, вплив на моторні та когнітивні функції, оцінка ступеня ураження та розробка реабілітаційних програм. Техніки та методи відновлення функцій, робота над розвитком самостійності у повсякденному житті. Підготовка пацієнта до повернення в суспільство, адаптація середовища для безпечного та комфортного життя.	4
Тема 17. Ерготерапія в педіатрії.	Особливості педіатричної ерготерапії. Основи розвитку дітей та їх функціональних можливостей у різних вікових групах. Методи оцінки моторних, когнітивних та соціальних навичок дитини. Побудова індивідуального плану реабілітації в залежності від діагнозу та індивідуальних потреб. Роль гри як терапевтичного засобу в ерготерапії. Використання гри для розвитку навичок самостійності, моторики та соціальної взаємодії. Цілі гри. Стратегічне планування ігрових занять для досягнення терапевтичних цілей, розвиток творчості, уяви та соціальних навичок у дитини. Важливість залучення батьків до терапевтичного процесу. Сенсорні системи. Сенсорна інтеграція, її значення для розвитку дитини. Оцінка сенсорних розладів та їх вплив на повсякденну активність. Практичні підходи до корекції сенсорних порушень через ігрові та терапевтичні заняття. Впровадження сенсорних інтеграційних технік у загальний терапевтичний процес для покращення уваги, координації та	4

	поведінки дитини. Особливості застосування сенсорної інтеграції у дітей з аутизмом, СДУГ, ДЦП та іншими захворюваннями.	
Тема 18. Структурований план документації для практики ерготерапевта та фізичного терапевта в системі Хелсі (eHealth)	Початкові етапи документації (до початку втручання). Теоретичне ознайомлення, первинна оцінка функціонування пацієнта (запис у медкарті та eHealth). МКФ-профілювання та формулювання фізіотерапевтичного діагнозу та функціонального дефіциту. Щоденна фіксація втручань та формування епікризу (в електронній картці пацієнта / форма 027/о), оцінка втручань.	14
	Всього годин:	**130**

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними знаннями з формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема: теоретичних знань щодо програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: вивчення загальних положень щодо побудови програми на основі МКФ та постановки SMART-цілей в програмі та трактування отриманої інформації, демонструючи доказове прийняття рішень завдяки:

знанням: класифікації доменів Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та їх роль у фізичній терапії та ерготерапії; найважливіших етіологічних і патогенетичних факторів формування патологічних процесів в організмі людини при патології внутрішніх органів; схеми дослідження пацієнтів за системою МКФ та їх взаємозв'язків;

умінням: спілкуватися з пацієнтами та співробітниками мультидисциплінарної команди; трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП, вести професійну документацію, використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій

Перелік результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація,

спеціалізація Фізична терапія

Шифр	Програмні результати навчання
РН 04	Вести професійну документацію
РН 05	Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій
РН 09	Аналізувати і застосовувати сучасні науково-доказові дані для виконання професійних завдань
РН 10	Визначати симптоми та синдроми; описувати обмеження функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022; визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021
РН 19	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
1. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення	Пройти онлайн-курс «Вступ до реабілітації» Physiophedia Plus.	4
2. Міжнародна класифікація	Пройти онлайн-курс	

функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.	«Освітні та клінічні ресурси МКФ» Physiophedia Plus.	4
3. Місце Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) в системі реабілітації. Структура та компоненти МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання.	Пройти онлайн-курс «МКФ. Застосування у клінічній практиці» Physiophedia Plus.	5
4. Мультидисциплінарна бригада, приниципи побудови програми ФТ -втручань	Експрес-контроль.	4
5. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми	Експрес-контроль.	4
6. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.	Освоєння практичних навичок.	4
7. Принципи профілактики в ФРМ.	Презентації.	5
8. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом	Есе.	5
9. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань.	Експрес-контроль.	4
10. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань.	Презентації.	5
11. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації	Експрес-контроль.	4
12. Введення в ерготерапію. Що таке ерготерапія. Історія, розвиток спеціальності в Україні. Етичні принципи та професійні стандарти діяльності ерготерапевта.	Експрес-контроль.	3
13. Ерготерапевтичний процес. Заняттєва активність та аналіз активності.	Експрес-контроль .	3
14. Ерготерапевтичний процес. Активності повсякденного життя, інструментальні активності	Експрес-контроль .	3

повсякденного життя. Алгоритм проведення заняттєвого аналізу та створення заняттєвого профілю.		
15. Оцінка в ерготерапії. Шкали та інструменти.	Пройти онлайн-курс «Індекс Бартел для активності повсякденного життя» Physiophedia Plus.	3
16. Спостереження та інтерв'ю в роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль	3
17. Адаптивні прилади та модифікація середовища в ерготерапії.	Пройти онлайн-курс «Ознайомлення з допоміжними технологіями» Physiophedia Plus.	4
18. Терапія кисті. Відновлення функцій. Види хватів.	Пройти онлайн-курс «Exploring Hand Anatomy» Physiophedia Plus.	3
19. Терапія кисті. Специфічні ерготерапевтичні вправи при порушеннях різних видів хватів.	Експрес-контроль	3
20. Ерготерапія при когнітивних порушеннях.	Експрес-контроль.	3
21. Ерготерапія при ампутації та протезуванні.	Експрес-контроль.	3
22. Ортезування в ерготерапії. Основні принципи ортезування, підбір ортезів.	Експрес-контроль.	3
23. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	Експрес-контроль.	3
24. Ерготерапія при неврологічних захворюваннях.	Експрес-контроль.	3
25. Ерготерапія при спинальній травмі.	Експрес-контроль.	3
26. Ерготерапія при черепно-мозковій травмі.	Освоєння практичних навичок.	3
27. Ерготерапія в педіатрії. Підходи та методи роботи з дітьми. Цілі гри з дитиною у роботі ерготерапевта.	Експрес-контроль.	3
28. Ерготерапія в педіатрії. Роль сенсорної інтеграції в процесі терапії.	Експрес-контроль.	3

Разом:	**100**

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Екзамен проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Бондар ВМ, Бондар ІМ. Фізична терапія та ерготерапія: навчальний посібник. Київ: Медицина; 2022. 320 с.

2. Міністерство охорони здоров'я України. Наказ №1836 від 31.07.2020 «Про організацію реабілітації у сфері охорони здоров'я» [Інтернет]. Київ: МОЗ України; 2020 [цит. 2025 лип 3]. Доступно: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1110-20#Text

3. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.

4. Яримбаш, К. С. Фізична реабілітація осіб з особливими потребами: підручник / [К. С. Яримбаш, О. Є. Дорофєєва, О. С. Афанасьєва] ; Придніпр. держ. акад. фіз. культури і спорту, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. - Дніпро : Журфонд, 2017. - 215 с.

5. Gutman SA. Introduction to Occupational Therapy. 5th ed. St. Louis (MO): Elsevier; 2020. ISBN: 9780323760576.

6. Hoogenboom B, Voight ML, Prentice WE. Foundations of Physical Therapy: A 21st Century Approach. Burlington (MA): Jones & Bartlett Learning; 2021. ISBN: 9781284209612.

7. Duncan ES. Skills and Processes in Occupational Therapy: Foundations for Practice in Occupational Therapy, 6th Edition. Elsevier Health Sciences, 2021. 320 p.

8. Beck J. Cognitive Therapy: Basics and Beyond, 3rd Edition. The Guilford Press, New York, 2020. 412 p.

9. O'Sullivan SB, Schmitz TJ, Fulk G. Physical Rehabilitation. 7th ed. Philadelphia (PA): F.A. Davis Company; 2021. ISBN: 9780803661622.

Додаткові:

1. Ergotherapy Evidence Database. [Internet]. Avaliable from: http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx

2. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. [Internet]. Avaliable from: http://wfot.org

3. Сайт Американської Асоціації Ерготерапії (AOTA). [Internet]. Available from: https://www.aota.org/

4. Сайт Американського Конгресу Реабілітаційної Медицини (ACRM). [Internet]. Available from: https://www.acrm.org/